

MØTEPROTOKOLL

Grenlandstinget

Møtested: Quality Spa & Resort Kragerø

Møtedato: 19. – 20. januar 2012

År 2012, den 19. og 20. januar, holdt Grenlandstinget møte på Quality Spa & Resort Kragerø, under ledelse av ordfører Kåre Preben Hegland.

Følgende medlemmer var til stede:

<i>Bamble</i>	Jon Pieter Flølo, Andreas Kjær, Tor Tollefsen, Halgeir Kjelldal, Tom Markus, Karin Bleikelia, Unni Brekka Kiøsterud, Erling Dahl, Linda Holien, Jan Runar Arvesen, Hege Braathen
<i>Drangedal</i>	Karianne S. Reiten, Oddvar Haugland, Magne Straume, Marit Kolloen, Arnt Olav Brødsjø, Jørgen Mostad
<i>Kragerø</i>	Kåre Preben Hegland, Ellef Ellegård, Henriette Fluor, Charlotte Therkelsen, Hege M. Baugstø Lier, Øystein Løvdal, Gunder Eidet, Nina Hauglad, Trine Jørgensen
<i>Porsgrunn</i>	Øystein Kåre Beyer, Kjell Grant Teigen, Tord Samdal, Tone E. Berge Hansen, Ole Henrik Lia, Janicke Andreassen, Viola Johansen, Erik Johan Bystrøm, Anne Karien Alseth Hansen, Sverre Siljan, Lene Nenseth, Åge Frisak, Gro Lorentzen
<i>Siljan</i>	Gunn Berit Rygh Holmelid, Jan Olav Hagen, Brynjar Rismyhr, Ole Arthur Austad, Dag Jøran Myrvang
<i>Skien</i>	Hedda Foss Five, Geir Arild Tønnessen, Odin Adelsten Bomann, Rolf Erling Andersen, Trond Ballestad, Heidi Hamadi, Signe Gjørum, Jan Terje Olsen, Kari Lise Holmberg, Atle Aastad, Jørn Inge Næss, Hans Edvard Askjer

Fra rådmennene deltok:

Drangedal: Jørn Christian Schøth Knudsen

Porsgrunn: Per Wold

Siljan: Jan Sæthre

Kragerø: Bjørn Hagen

Skien: Knut Wille

Bamble: Tore Marthinsen

Andre: Ståle Tveit

Protokollfører:

Karianne Resare, daglig leder for Grenlandssamarbeidet.

Følgende ble behandlet:**Velkommen ved leder Kåre Preben Hegland.****SAK 01/12 Konstituering av Grenlandstinget for perioden 2011 - 2014**

Det ble foretatt opprop og Grenlandstinget for perioden 2011 – 2014 konstituerte seg.

SAK 02/12 Protokoll fra møtet i Grenlandstinget 18/3-11

Protokollen fra møtet i Grenlandstinget 18/3-11 ble godkjent.

SAK 03/12 Grenlandssamarbeides styrende dokumenter – orienteringer

Grenlandssamarbeidets leder Kåre Preben Hegland og daglig leder Karianne Resare orienterer om rammene for det interkommunale samarbeidet.

Orienteringssaker:

- Arbeidsutvalget orienterer kort om prosess vedr Grenlandsrådets kommende valg av ny leder og nestleder. Valget skal gjøres i løpet av våren 2012.
- Arbeidsutvalget orienterer kort om representasjon fra kommuneregionen i ulike fora, bl.a. Telemark utviklingsforum. Her møter leder og nestleder av Grenlandsrådet på vegne av kommunene.

Vedlegg:

1. Vedtekter for Grenlandssamarbeidet
2. Avtale for Grenlandssamarbeidet
3. Program for Grenlandssamarbeidet for perioden 2011 – 2014

Vedtakk:

Tatt til orientering.

SAK 04/12 Møteplan 2012 for Grenlandsrådet og Grenlandstinget

Grenlandsrådets arbeidsutvalg la fram forslag til møteplan.

Det ble påpekt kollisjoner med møteplanene for politiske møter i de enkelte kommunene for det foreslåtte juni-møtet. Arbeidsutvalget ser nærmere på dette.

Det foreslåtte møte i Grenlandsrådet i mars flyttes til 22. mars 2012.

Følgende møteplan ble foreløpig vedtatt:

Grenlandsrådet (minst fire møter årlig)

Dato	Sted
Torsdag 22. mars 2012	Bamble
Mand – tirsd 18. – 19. juni 2012	Bremerhaven i Tyskland Møte i tilknytning til årskonferansen i

	Nordsjøprogrammet og for Nordsjøkommisjonen (arrangeres i samarbeid med TFK, internasjonal avd.) Se mer info om konferansene her: http://interreg.no/IREG/Web.nsf/ShowEvent?OpenForm&ID=8613A2224AA875EC125790D0046CD7A
Fredag 24. august 2012	Porsgrunn
Fredag 9. november 2012	Siljan

Regiontinget i Grenland (minst ett møte årlig)

Dato	Sted
Tors.-fred. 19. – 20. januar	Kragerø
Fred. 18. januar 2013	Skien

Vedtak:

Arbeidsutvalget gis mandat til å gjøre endringer og ser spesielt på muligheten for å flytte møtet satt opp 18.-19. juni.

Første møtet i Grenlandsrådet blir 22. mars 2012.

Satsingsområdet 2 Areal og transport

SAK 05/12 Bystrategi i Grenland – oversikt og status

Prosjektleder Birgitte Hellstrøm, Telemark fylkeskommune orienterte om Bystrategisamarbeidet og spesielt om status i arbeidet med Bypakke Grenland.

Videre orienterte hun kort om arbeidet med ny regional planstrategi.

Presentasjonen følger som vedlegg til protokollen.

Vedtak:

Tatt til orientering.

SAK 06/12 NTP 2014 – 2023 – høringsprosess

Andreas Kjær, Telemark fylkeskommune la frem forslag til prosess rundt høringen på Nasjonal Transportplan 2014 – 2023.

Presentasjonen følger som vedlegg til protokollen.

Vedtak:

Tatt til orientering.

Satsingsområdet 4 Næringsutvikling

SAK 07/12 Vekst i Grenland AS – forslag til Strategisk Næringsplan for Grenland 2012 - 2015

Saken gjelder:

Forslag til Strategisk næringsplan for Grenland (SNP) er utarbeidet av Vekst i Grenland AS på oppdrag fra Grenlandssamarbeidet. Næringsutvikling, slik det blir konkretisert gjennom SNP, er ett av fire satsingsområder for Grenlandssamarbeidet i perioden 2011-2014.

Bakgrunn:

Strategisk næringsplan for 2012-2015 er en rullering av tidligere planer og angir mål og strategiske innsatsområder for næringsutviklingsarbeidet i regionen for de neste fire årene. Følgende 4 mål skal ha det primære fokus i planperioden:

1. Økt antall arbeidsplasser
2. Økt attraksjonskraft
3. Profesjonelt vertskap overfor næringslivet
4. Økt kunnskap, forskning og utvikling

Forslag til Strategisk næringsplan er blitt til gjennom en omfattende prosess. Arbeidet ble innledet med en strategisamling i mai 2011 der ståsted og viktige utviklingstrekk ble drøftet. Det har vært avholdt en rekke dialogmøter med organisasjoner, bedriftsnettverk, enkeltbedrifter og politiske miljøer. Det ble også arrangert åpne folkemøter der publikum fikk anledning til å fremme synspunkter på planens innhold.

Strategisk næringsplan for Grenland skal vedtas av de 6 grenlandskommunenes nyvalgte kommunestyre første kvartal 2012 med virkning fra og med 2012 til og med 2015. En arbeidsgruppe bestående av Jan Kleppe/ViG-styret, Wenche Tveitan/ViG-styret, Magne Reiersen/Telemark fylkeskommune, Karianne Resare/Grenlandssamarbeidet og Ståle Tveit/ViG har vært ansvarlig for gjennomføring av planarbeidet. De to sistnevnte har vært ansvarlig for tekst, illustrasjoner og utforming.

Fra forslaget kap 1 Innledning:

Selve kjernen i en regional strategi for næringsutvikling er erkjennelsen av at Grenland er ett felles bo- og arbeidsmarked. I Strategisk næringsplan for Grenland (SNP) definerer følgende de næringsstrategiske prioriteringene i Grenland basert på en helhetlig tenkning. Næringsutvikling må ses i sammenheng med en rekke andre regionale innsatsområder. Dette gjelder særlig på areal- og transportområdet, innenfor kommunal tjenesteyting og generelt profilerings- og omdømmearbeid. Disse områdene er ivaretatt som egne satsingsområder for Grenlandssamarbeidet og omhandles kun indirekte i denne planen. Det forutsettes at gjennomføring av aktiviteter innen disse områdene avspeiler prioriteringene i SNP gjennom planperioden.

Planen angir mål og retning for næringsutviklingsarbeidet, definerer og prioriterer strategiske innsatsområder og tydeliggjør nødvendige strategiske grep. Ansvar for oppfølging ligger primært hos de aktørene (eierne) som vedtar planen, dvs. kommunene

(Grenlandssamarbeidet). Som regionens felles næringsutviklingsselskap vil Vekst i Grenland AS (ViG) ha et særlig oppfølgings- og pådriveransvar for de næringsstrategiske grepene. Regional utvikling forutsetter også mobilisering, involvering og forpliktende oppfølging fra en rekke ulike aktører på tvers av forvaltningsnivåer og sektorer. Felles og samordnet ressursinnsats er en forutsetning for at utviklingsarbeidet får tilstrekkelig kraft og riktig retning. Det forventes følgelig at andre regionale aktører, både private og offentlige, involveres i forpliktende samhandling for å skape ønskede resultater. Dette må tydeliggjøres i årlige handlingsplaner der relevante aktører involveres i planprosessene.

De fleste norske regioner bruker strategiske næringsplaner som et viktig verktøy for å skape fokus, energi og mobilisering rundt viktige utviklingsoppgaver. Som det fremgår av regionens ståsted i kapittel 3 har Grenland hatt en svakere utvikling enn mange sammenlignbare regioner de siste årene. Årsakene til dette er sammensatt, men det synes som om Grenland med sin næringsstruktur er sterkere eksponert enn mange andre norske regioner overfor den urolige økonomiske situasjonen, spesielt i Europa og USA. En annen viktig forklaring er at mange norske regioner har hatt en svært god utvikling de senere år; det har følgelig blitt vanskeligere "å hevde seg" i konkurransen.

SNP skal i dette bildet bidra til fokus og retning på utviklingsarbeidet, skal skape motivasjon og involvering fra en rekke miljøer og skal sikre mobilisering av all den positive energien som vi vet finnes i regionen.

Behandling:

Innlegg fra:

- Telemarksforskning v/Knut Vareide
- Rådmann Per Wold
- Innovasjon Norge v/Bård Strandheim

ViG v/Ståle Tveit legger fram forslag til Strategisk næringsplan for Grenland 2012 – 2015. Presentasjonene legges ved protokollen.

Drøfting og behandling av forslag til plan.

Vedtak:

Grenlandstinget støtter forslaget til Strategisk Næringsplan for Grenland 2012 – 2015 og ber om at forslaget sendes på en høring til relevante aktører. Etter høringen oversendes planen for behandling i det enkelte by-/kommunestyre.

Satsingsområdet 1 og 3

Utvikling og effektivisering av det kommunale tjenestetilbudet inkl samhandlingsreformen

SAK 08/12 Samhandlingsreformen – status for arbeidet i Grenland

Orienteringer fra:

- kommuneoverlege i Porsgrunn Bjørnar Nyen
- samhandlingskoordinator Geir Magnussen

Presentasjonene vedlegges protokollen.

Kort om samarbeidet i Grenland:

Fra årsskiftet 2010/2011 er arbeidet med samhandling i Grenland organisert felles for alle de 6 Grenlandskommunene og Sykehuset Telemark Helseforetak (ST HF). På administrativt nivå ledes arbeidet av en styringsgruppe bestående av adm.dir. ved ST HF, de 6 rådmennene og 7 representanter for de ansattes organisasjoner (én fra hver av kommunene og én fra ST HF).

Styringsgruppen har *følgende oppgaver*:

- Legge de overordnede føringene for samhandlingen, og foreta de endelige prioriteringene innen de rammer som er lagt av bystyrene/hovedutvalgene og styret for helseforetaket
- Sørge for å bestille/etterspørre samhandlingstiltak
- Sikre en hensiktsmessig organisering og bemanning av de konkrete tiltakene som det blir besluttet å iverksette
- Sørge for at det blir tatt nødvendige beslutninger underveis i de prosjekter og tiltak som blir satt i gang
- Sørge for informasjon, forankring og støtte i egen organisasjon

Under styringsgruppen er det etablert flere arbeidsgrupper og prosjektgrupper for den praktiske oppfølgingen av samhandlingsarbeidet.

Framover er samhandlingsarbeidet tenkt forankret politisk på følgende måte:

- Det vil i juni hvert år bli lagt fram en samlet hovedsak om samhandlingsarbeidet som grunnlag for arbeidet med handlingsplan og budsjett.
- Ytterligere én gang per år vil det bli åpnet for å fase inn nye tiltak. Dette vil fortrinnsvis skje i januar.
- I tillegg vil det bli utarbeidet en Årsmelding som viser status og resultater.

Som følge av dette er det utarbeidet et Årshjul for samhandlingsarbeidet basert på ovennevnte beskrivelse.

Samhandlingsarbeidet i Grenland omfatter en rekke ulike tiltak og prosjekter. For å lette oversikten og skape best mulig struktur i arbeidet, er innsatsen samlet under fire innsatsområder. I tillegg kommer arbeidet med samarbeidsavtaler.

Vedtak:

Tatt til orientering.

SAK 09/12 Organisering av friluftsarbeidet i Grenland - fremleggelse av rapport fra prosjekt.

Saken gjelder:

Fremleggelse av rapport fra prosjektet: "Friluftsarbeidet i Grenland – fremtidig organisering."

Bakgrunn

De miljøansvarlige i grenlandskommunene mottok vinteren 2011 en bestilling fra rådmennene om å vurdere framtidig organisering av friluftssamarbeidet i Grenland.

Rapport fra dette arbeidet ble ferdigstilt i desember 2013 og følger vedlagt dette saksframlegget, (se trykt vedlegg 1).

Anbefalingen fra rapporten går ut på at det bør etableres et eget friluftsråd for de seks grenlandskommunene. Mer detaljert bakgrunn for anbefalingen framgår av vedlegg 1.

Hvorfor etablere friluftsråd i grenlandskommunene?

Det er flere gode grunner for hvorfor det bør etableres et friluftsråd i grenlandsregionen. Nedenfor er det gitt en oppstilling av noen av de viktigste:

1. Helse og trivsel

I Stortingsmelding nr. 47 – 2008/2009 (Samhandlingsreformen) reises det en del utfordringer som forventes løst i et tett samarbeid mellom kommune og spesialisthelsetjenesten. Blant disse er **økningen i livsstilsrelaterte sykdommer** og behovet for å legge mer vekt på **forebyggende helsearbeid og tidlig intervensjon** (inngripen). Sistnevnte er særlig viktig for å forebygge sykdom og helseplager blant barn og unge, men også for å forebygge sykdomsutvikling blant eldre og hindre forverring blant kronikergruppene. Fysisk aktivitet gjennom friluftsliv er en viktig helsefremmende faktor som har betydning for store deler av befolkningen. Dette er også forhold som Telemark fylkeskommune har stort fokus på og som gjenspeiles i Strategiplan for idrett og friluftsliv (2011-2014). På side 22 i denne står det følgende: "...Telemark fylkeskommune skal: a. **Være pådriver for etablering av interkommunale friluftsråd og gi dem driftstilskudd...**".

2. Dårlig organisering av friluftsliv i dagens situasjon.

I forbindelse med utarbeidelsen av rapporten ble det gjennomført en spørreundersøkelse overfor frivillige lag og foreninger. Denne avdekker at flere mener at kommunenes organisering og plassering av ansvaret for friluftsliv er for dårlig. Flere lag og foreninger signaliserer også behov for formaliserte møteplasser mellom det offentlige og de frivillige organisasjonene. Et friluftsråd vil kunne representere det viktige bindeleddet mellom frivillige lag og foreninger og kommunene som kan bidra til at disse forholdene bedres.

Et slikt råd vil også kunne stimulere til økt samarbeid mellom forskjellige lag og foreninger og kommunene – noe som kan være med på å gi positive synergieffekter til alle parter. Videre vil et slikt friluftsråd sikre friluftskompetanse i regionen.

3. Effektiv utnyttelse av økonomiske ressurser og kompetanse.

Pga dårlig organisering og fokus på friluftsliv i kommunene og manglende kunnskaper om eksisterende økonomiske kilder, går både kommunene og organisasjoner glipp av mulige tilskudd. Et friluftsråd vil kunne bygge opp nødvendig kompetanse på dette området og med bakgrunn i dette kunne frigjøre midler fra overordnede myndigheter som man ellers ikke hverken har kunnskap eller kapasitet til å søke på.

4. Miljøvennlige holdninger

En av intensjonene med et friluftsråd er at det skal kunne jobbe med friluftslivsrelaterte tiltak overfor skoler og barnehager. Gjennom gode friluftslivsopplevelser vil barn og ungdom kunne bli glad i naturen og ønske å ta vare på den: Dette vil kunne gi en positiv spredningseffekt til foreldre i tillegg til gode langsiktige holdninger som de vil ta med seg seinere i livet som framtidens borgere, bedriftsledere og politikere. Et friluftsråd med fokus på helsefremmende-, holdningsskapende- og aktivitetsfremmende tiltak vil kunne medvirke til at flere får slike positive opplevelser.

5. Omdømmebygging

Grenlandsområdet har slitt med et litt "frynsete" miljørykte. Dette skyldes i hovedsak effektene av historiske industrietableringer. Etablering av et friluftsråd vil kunne være med på å synliggjøre alle de fantastiske friluftslivsmulighetene som til sammen finnes i de 6 Grenlandskommunene og følgelig bidra til at omdømmet bedres. Gjennom dette vil regionen kunne fremstå som attraktiv i forhold til bosetting og økt næringsetablering.

Rådmennenes kommentarer til rapporten

Kontingentnivået og bemanningen må gjenspeile det faktum at det i utgangspunktet ikke skal legges driftsoppgaver til friluftsrådet. Friluftsrådenes landsforbund har antydning at det vil være naturlig med ca. 2 ansatte for et friluftsråd med tilsvarende størrelse som det som kan være aktuelt i Grenland. Videre antyder de at et aktuelt kontingentnivå kan ligge på mellom 8 og 9 kroner pr. innbygger. Rådmennene foreslår at en ved etablering av friluftsrådet i Grenland tar utgangspunkt i ca. ett årsverk og en kontingent på mellom 4 til 5 kroner per innbygger.

Rådmennene foreslår at saken sendes til de seks grenlandskommunene for behandling i by-/kommunestyrene. Kommunene inviteres til å ta stilling til om det skal etableres et felles friluftsråd. Videre må det tas stilling til organisering og friluftsrådets arbeidsområder. Hvis kommunene støtter forslaget om etablering av friluftsråd vil rådmennene utarbeide forslag til vedtekter. Kommunene vil så behandle forslag til vedtekter og valg av styre.

Det anbefales at Grenlandssamarbeidet sender søknad til Telemark fylkeskommune om tilskudd til etablering og drift av friluftsrådet. En foreslår videre at søknaden sendes parallelt med at kommunene får saken til behandling.

Innstilling fra styringsgruppen (rådmannskollegiet):

A. Grenlandstinget tar rapport vedrørende framtidig organisering av friluftslivet i Grenlandsregionen til orientering og stiller seg bak anbefalingene.

B. Saken sendes til grenlandskommunene for videre behandling.

- C. Grenlandssamarbeidet søker Telemark fylkeskommune om tilskudd til etablering og drift av et friluftsråd for Grenland. Det tas forbehold om at grenlandskommunene slutter seg til opprettelse av felles friluftsråd.

Behandling:

Morten Dåsnes fra Friluftsrådernes landsforbund gav en orientering om friluftsråd og friluftsrådernes landsforbund

Prosjektleder Eigil Movik la frem rapport og innstilling fra prosjektet.

Vedtak:

Grenlandstinget tar rapport vedrørende framtidig organisering av friluftslivet i Grenlandsregionen til orientering og stiller seg bak anbefalingene.

Saken sendes til grenlandskommunene for videre behandling.

Grenlandssamarbeidet søker Telemark fylkeskommune om tilskudd til etablering og drift av et friluftsråd for Grenland. Det tas forbehold om at grenlandskommunene slutter seg til opprettelse av felles friluftsråd

SAK 10/12 Handlingsplan for Grenlandssamarbeidet 2012 m/budsjett

Saken gjelder:

Behandling av forslag til handlingsplan for Grenlandssamarbeidet for 2012 med budsjett.

Bakgrunn:

Det utarbeides årlig en handlingsplan for Grenlandssamarbeidet som beskriver de konkrete interkommunale utredningsprosjekter. Handlingsplanene skal ta utgangspunkt i de mål og strategier som er beskrevet i Program for Grenlandssamarbeidet.

Behandling:

Arbeidsutvalget la frem forslag til handlingsplan for Grenlandssamarbeidet for 2012, se vedlegg.

Vedtak:

Forslag til handlingsplan for Grenlandssamarbeidet for 2012 m/budsjett oversendes for behandling i by- og kommunestyrene med følgende innstilling:

Forslag til budsjett og handlingsplan for Grenlandssamarbeidet for 2012 vedtas slik den er forelagt.

Grenlandssamarbeidet vedtekter og avtale oversendes samtidig for godkjenning, jf. vedtektene § 4.

SAK 12/12 Tema: alkoholpolitikk

Bakgrunn:

Grenlandsrådet fattet følgende vedtak 13. februar 2009:

”Regiontinget i Grenland innkalles til heldagsmøte med tema alkoholpolitikk en dag hvert 4. år i forkant av utarbeidelse av alkoholpolitiske handlingsplaner.”

Kommunenes alkoholpolitiske handlingsplaner skal rulleres våren 2012.

Bevillingsforum i Grenland arrangerer derfor dette temamøte for Grenlandstingets medlemmer.

Behandling:

Innlegg fra:

- Forsker Bergljot Blaklien fra Sirius - om alkohollovens muligheter og bremseklosser
- Annie Skotaam Sandersen, politistasjonsjef, Telemark politidistrikt
- Jan Gunnar Skoftedalen, Bevillingsforumet i Grenland - alkoholpolitiske handlingsplaner og aktuelle temaer

Det ble så åpnet det for diskusjon blant Grenlandstingets medlemmer.

Det ble i drøftingen gitt uttrykk for at dette er et området det bør samarbeidet tettere på og der kommunene i regionen bør ha like retningslinjer.

Vedtak:

Grenlandstinget ber Bevillingsforum i Grenland se på mulighetene for å utarbeide felles retningslinjer i de alkoholpolitiske planene for de seks kommunene.